

Munch flytter, hva nå?

KULTURBYGG

MAY BENTE LIE

Medlem av Arbeiderpartiet

Lokalene til Munch-museet på Tøyen trenger nye aktiviteter når museet flytter til Bjørvika. Stedet kan benyttes av flere kulturinstitusjoner. Det kan bli et sted for store og små og et sted for mangfoldig, flerkulturelt og tverrkulturelt samarbeid.

I Oslo trenger vi et generasjonsoverbyggende treffsted hvor folk i ulike aldre utveksler erfaringer og samhandler. Ungdom kan lære de voksne opp i data og de eldre har mange ressurser som de kan bringe videre til de unge. Det er også behov for flerkulturelt samarbeid som er en berikelse for oss alle.

Ensomhet er en utfordring og et problem i det moderne samfunn. Med politisk vilje kan vi motvirke en sår utvikling ved å lage felles treffsteder. Kaféen kunne kanskje bli en bokkafé hvor folk kan bytte og gi bort bøker. (Mange eier mye bøker og flere kunne nok ha gled av å få bøker gratis) Her kunne det f.eks. være diktopplesninger. Den store salen bør bevare veggmaleriene og her kan det stilles ut kunst fra lokale kunstnere. Mange av Munchs reproduksjoner kunne stilles ut. I lokalene kan det arrangeres konserter, filmer, malekurs, dansekurs, video, fotokurs og sjakkspill. Dette er aktiviteter der flerkulturell generasjonskontakt kan gi fargerike og lærerike opplevelser. Opplæring på instrumenter, f.eks. på munnspill og ukulele (som ikke koster så mye) og øvingslokale for band er en annen idé.

Lokalene kunne benyttes som fritidsklubb med bordtennis, biljard, keramikk, diskokvelder, foredrag og trommekurs.

Mange barn og ungdomsaktiviteter kunne iverksettes som musikkstudio, data og internettkafé. Bygningen kunne også romme jazz, moderne musikkformer, dansebandmusikk og klassisk.

Kulturskolen i Oslo har vært på befaring på Tøyenmuseet og er interessert i å leie lokaler, men foreløpig er det for kostbart å leie. Her bør dagens byråd tenke stort.

Et aktivitet og kulturhus kunne bli en av Tøyenløftet. Museet på Tøyen bør bli et lett tilgjengelig tilbud der den bærende ideen er å samle folk til felles kulturopplevelser til glede for Tøyen og store deler av byen.

Send innlegg innen kultur/idédebatt

Kronikk: 6000 tegn inkl. mellomrom.

Hovedinnlegg: 4000 tegn.

Innlegg/replikk: 2000 tegn.

Kortinnlegg: 800–1500 tegn.

Sendes til:
debatt@dagsavisen.no

Legg ved portrettfoto.

KULTURMELDINGEN: Den nye kulturmeldingen forsøker å gjøre kulturpolitikk

Kulturministerens tekn

SIGRID RØYSENG

Professor ved Handelshøyskolen BI og professor II ved Norges musikkhøgskole

Fredag før helgen la kulturminister Trine Skei Grande fram den første kulturmeldingen siden 2003. Det er en melding hvor kultur lanseres som medisin mot store og vanskelige samfunnsproblemer. Det er en melding som forsøker å gjøre kulturpolitikken viktig. Men det er også en melding som er i overkant skråsikker på vegne av teknologiens og markedets muligheter.

Kulturpolitikk er et marginalt politikkområde. Kulturpolitikken forvalter relativt sett små midler. Kulturpolitikken har lav politisk prestisje. Og om vi holder Frp utenfor, er det små meningsforskjeller mellom partiene. Kulturpolitikken er sjelden i sentrum for store politiske interesser eller maktkamper. Vi kan til og med stå foran kulturpolitikken død som selvstendig politikkområde, skal vi tro kulturpolitikforskernes Per Mangset og Ole Marius Hylland.

Den nye kulturmeldingen kan leses som et forsøk på å holde liv i kultur som en vesentlig kraft i samfunnsutviklingen. På fredagens lansering ble dette synliggjort ved at statsministeren var med. Erna Solberg forsikret om at kultur ikke bare er kremen på toppen av samfunnskaka, men at kultur har egenverdi og er en viktig del av regjeringens visjon om et bærekraftig samfunn.

Den nye kulturmeldingen foreskriver store doser kultur mot vår tids udemokratiske tendenser. Meldingen understreker at kulturlivet først og fremst er en arena for yringer. Slik blir kulturpolitikk i realiteten yringsfrihetsspolitikk. Dette grepet er kulturmeldingens største styrke.

Det er en lang tradisjon for at kultur blir brukt for å realisere politiske mål på helt andre samfunnsområder, slik som helse og regional utvikling. Dette har blitt møtt med motstand i kulturlivet fordi det utfordrer kulturens egenverdi. Det er grunn til å tro at kulturlivets aktører med langt større entusiasme vil omfavne kulturmeldingens betoning av yringsfrihet. Når kulturlivets rolle i samfunnet verdsettes som en arena for yringsfrihet, bidrar det til å rette oppmerksomheten mot kulturlivets kjerneaktiviteter, som nettopp er å skape og formidle kulturopplevelser og ikke effekter på andre samfunnsområder.

Koblingen av kulturpolitikk og demokratiske ambisjoner er på ingen måte ny. Tvert imot går den igjen som en tykk rød tråd gjennom hele den kulturpolitiske historien. Så lenge vi har hatt en offentlig kulturpolitikk, har grunnideen vært at gode kulturopplevelser virker demokratiserende og derfor må gjøres tilgjengelig for alle.

Fredag la kulturminister Trine Skei Grande (V) fram første stortingsmelding om kultur på 15 år. Ved

Kulturbruksstatistikken er imidlertid nedslående. Til tross for myndighetenes anstrengelser for å gjøre gode kulturopplevelser tilgjengelig for alle, uavhengig av sosiale skillelinjer, er det fortsatt de mest privilegerte

som først og fremst deltar. I tråd med kulturministerens selverklærte teknologioptimisme, vektlegger kulturmeldingen det demokratiserende potensialet i ny teknologi. Dette minner om etterkrigstidas enorme tro på at bare folket fikk fysisk tilgang til kultur, så ville alle delta. Bare staten fikk sendt teater, musikk, billedkunst og film ut til samfunnshus over hele landet, ville den gode kulturen bli allemannseie. Men folket lot seg ikke så lett lokke.

Det er ingen urimelig hypotese at de sosiale forskjellene vi har sett i den

fysiske kulturbruken, også vil gjenspeile seg i den digitale kulturbruken. Troen på at teknologien vil virke demokratiserende i kraft av sin blotte eksistens, framstår som noe naiv.

Kunstnerens svekke
inntekter henger sammen med forretningsmodellene til selskaper som Facebook, Google og Spotify.

Den nye kulturmeldingen foreskriver kulturlivets kreativitet og innovasjonsevne for å få fart på omstillingen av norsk økonomi etter oljealderen. Meldingen understreker at kultur har kraft til å skape flere arbeidsplasser og økt økonomisk verdiskaping.

Vektleggingen av kultur som næring kom for alvor inn i kulturpolitikken ved årtusenskiftet. De to siste tiårene har dette betydning at forholdet mellom offentlig og privat nærmest er snudd på hodet. Tidligere har den offentlige kulturpolitikken blitt forstått som en motvekt til markedet